

D E C Y Z J A

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Kielcach w składzie orzekającym:

Przewodnicząca: Róża Kowalkowska- Zmarzlik(sprawozdawca)

Członkowie: Irena Balchanowska-Janus

Dorota Suchogórska

po rozpatrzeniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 17.09.2026r. odwołania . Stowarzyszenia Pracownia na rzecz Wszystkich Istot w Bystrej, ul. Jasna 17, 43-360 Bystra, reprezentowanej przez radczynię prawną Beátę Filipcová z Kancelarii Radców Prawnych Sanecki, Kowalik, Filipcová Kancelaria Radców Prawnych s.c., ul. Bandurskiego 36/1, 31-515 Kraków od decyzji Burmistrza Miasta i Gminy Suchedniów z dnia 17.07.2026r. znak: GNI.6220.2.5.2025 , którą odmówiono uchylecia decyzji Nr 1/2025 Burmistrza Miasta i Gminy Suchedniów z dnia 31.10.2025r. Znak: GNI.6220.2.2025 o określeniu na rzecz EKO-BYŚ Sp. z o.o., ul. Wólczyńska 249, 01-919 Warszawa, środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn.:”Eksploracja sposobem odkrywkowym glin kamionkowych i piaskowców jako kopaliny towarzyszącej z części złoża Baranów o pow. 3,53ha w obszarze górniczym o pow. 5,35ha na działce nr ewid. 6574/3, obręb Suchedniów, gm. Suchedniów - na podstawie art. 138 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. - Kodeks postępowania administracyjnego /t.j. Dz. U. 2025r., poz. 1691./:

-uchyla w całości zaskarżoną ww. decyzję organu I instancji i umarza w całości postępowanie pierwszej instancji.

UZASADNIENIE

Burmistrz Miasta i Gminy Suchedniów, decyzją Nr 1/2025 z dnia 31.10.2025r. Znak: GNI.6220.2.2025 określił środowiskowe uwarunkowania dla przedsięwzięcia pn.:”Eksploracja sposobem odkrywkowym glin kamionkowych i piaskowców jako kopaliny towarzyszącej z części złoża Baranów o pow. 3,53ha w obszarze górniczym o pow. 5,35ha na działce nr ewid. 6574/3, prowadzonym na wniosek EKO-BYŚ Sp. z o.o., ul. Wólczyńska 249, 01-919 Warszawa.

Następnie, postanowieniem z dnia 31.10.2025r. znak: GNI.6220.2.4.2025 Burmistrz Miasta i Gminy Suchedniów, po rozpoznaniu złożonego w dniu 07.05.2025r. a zatem przed wydaniem ww. decyzji, wniosku o dopuszczenie do udziału w postępowaniu Stowarzyszenia Pracownia na rzecz Wszystkich Istot, z siedzibą w Bystrej, ul. Jasna 17, 43-360 Bystra, zwanego dalej Stowarzyszeniem, odmówił dopuszczenia Stowarzyszenia do udziału w postępowaniu o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia. Postanowienie to podpisane zostało przez ww. organ, w formie elektronicznej, w dniu 03.11.2025r., a zatem po wydaniu ww. decyzji.

Na ww. postanowienie Burmistrza Miasta i Gminy Suchedniów Stowarzyszenie wniosło zażalenie do Kolegium, które po jego rozpatrzeniu postanowieniem z dnia 16.02.2026r. znak: SKO.OŚ-60/4607/260/2025 uchyliło zaskarżone postanowienie organu I instancji w całości i umorzyło postępowanie w przedmiocie dopuszczenia Stowarzyszenia do udziału w postępowaniu z uwagi na jego bezprzedmiotowość. Termin otwarty dla stron postępowania, w którym została dostarczona decyzja do składania odwołania od decyzji nr 1/2025 o środowiskowych uwarunkowaniach minął bowiem 18.11.2026r. a więc w dniu złożenia zażalenia decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach była już ostateczna i podlegała wykonaniu. Na ww. postanowienie Kolegium żadna ze stron nie złożyła środka zaskarżenia.

Pismem z dnia 26.01.2026r. Stowarzyszenie zwróciło się do Kolegium z wnioskiem o stwierdzenie nieważności ww. decyzji z dnia 31.10.2025r. Burmistrza Miasta i Gminy Suchedniów o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn.: "Eksploatacja sposobem odkrywkowym glin kamionkowych i piaskowców jako kopaliny towarzyszącej z części złoża Baranów o pow. 3,53ha w obszarze górniczym o pow. 5,35ha na działce nr ewid. 6574/3, prowadzonym na wniosek EKO-BYŚ Sp. z o.o." oraz o wznowienie postępowania w tej sprawie i wstrzymanie wykonania decyzji organu I instancji.

Pismem z dnia 16.02.2026r. Kolegium przekazało, wg właściwości, wniosek Stowarzyszenia o wznowienie postępowania Burmistrzowi Miasta i Gminy Suchedniów celem rozpoznania, zgodnie z kompetencjami.

Następnie postanowieniem z dnia 02.03.2026r. znak: GNI.6220.2.5.2025 Burmistrz Miasta i Gminy Suchedniów wznowił, na wniosek Stowarzyszenia, postępowanie w sprawie ww. decyzji z dnia 31.10.2025r. Burmistrza Miasta i Gminy Suchedniów o środowiskowych uwarunkowaniach dla ww. przedsięwzięcia, a następnie je zawiesił postanowieniem z dnia 11.03.2026r. do czasu ostatecznego zakończenia postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności ww. decyzji, wszczętego z urzędu przez Kolegium.

W dniu 30.03.2026r. Kolegium wydało decyzję znak: SKO.OŚ-60/764/24/2026 o odmowie stwierdzenia nieważności ww. decyzji organu I instancji, która następnie została zaskarżona przez Stowarzyszenie do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach.

Aktualnie, we wznowionym postępowaniu, Burmistrz Miasta i Gminy Suchedniów decyzją z dnia 17.07.2026r., znak: GNI.6220.2.5.2025 odmówił uchylenia decyzji Nr 1/2025 o środowiskowych uwarunkowaniach z dnia 31.10.2025r. znak: GPR.6220.2.2025 dla przedsięwzięcia

Od ww. decyzji Stowarzyszenie reprezentowane przez pełnomocniczkę, złożyło do Kolegium odwołanie wraz z wnioskiem o wstrzymanie wykonania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. W odwołaniu nie zgodzono się z rozstrzygnięciem organu I instancji i podniesiono szereg zarzutów naruszenia prawa.

W związku z powyższym, przedmiotem niniejszego rozpoznania jest odwołanie Stowarzyszenia reprezentowane przez pełnomocniczkę, od ww. decyzji wydanej we wznowionym postępowaniu. Jak wynika z akt sprawy, okoliczności wskazane przez Stowarzyszenie jako podstawa wznowienia postępowania odnoszą się do przesłanki wskazanej w treści art. 145 par. 1 pkt 4 k.p.a., tj. do przypadku gdy strona bez własnej winy nie brała udziału w postępowaniu.

W pierwszej kolejności wyjaśnić należy, że wznowienie postępowania jest instytucją procesową stwarzającą możliwość prawną ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia sprawy

administracyjnej zakończonej decyzją ostateczną, jeżeli postępowanie, w którym ona zapadła, było dotknięte kwalifikowaną wadliwością wyliczoną wyczerpująco w przepisach prawa. Procedura tego nadzwyczajnego trybu wzruszania decyzji ostatecznych określona została przepisami art. 145-152 k.p.a.

W literaturze oraz orzecznictwie przyjmuje się, że czynności organu w sprawie wznowienia postępowania przebiegają w dwóch fazach. Pierwsza faza - pozaprocesowa, kończy się wydaniem postanowienia o wznowieniu postępowania albo wydaniem postanowienia o odmowie wznowienia postępowania. W pierwszej fazie organ bada w pierwszej kolejności, czy wniosek o wznowienie postępowania opiera się na podstawach wymienionych w Kodeksie oraz czy został zachowany termin do złożenia wniosku przewidziany w art. 148 k.p.a. Stwierdzenie nieprzywołania kodeksowych przesłanek wznowienia postępowania lub złożenie wniosku po terminie stanowi wystarczającą podstawę do wydania postanowienia o odmowie wznowienia postępowania, bez potrzeby badania innych okoliczności. Nie można odmówić wznowienia postępowania, jeżeli żądanie wznowienia postępowania zostało zgłoszone przez stronę w ustawowym terminie i jeżeli została wskazana ustawowa podstawa wznowienia (P. M. Przybysz (w:) Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz aktualizowany, LEX/el. 2024, art. 149 oraz powołane tam orzecznictwo).

W sytuacji gdy wniosek o wznowienie opiera się na przesłance z art. 145 § 1 pkt 4 k.p.a. i zawiera stwierdzenie, że składający to podanie podmiot uważa, iż przysługiwał mu przymiot strony w postępowaniu, w którym został pominięty, weryfikacja tych twierdzeń następuje w następnej fazie postępowania prowadzonej po wydaniu postanowienia o wznowieniu postępowania. Nie oznacza to jednak, że w każdym przypadku konieczne jest wydanie postanowienia o wznowieniu postępowania i przeprowadzenie postępowania w tym zakresie. Jeżeli bowiem w świetle twierdzeń wynikających już z samego wniosku o wznowienie postępowania administracyjnego w sposób ewidentny, niebudzący żadnej wątpliwości wynika, że wniosek jest składany przez podmiot niebędący stroną, organ wydaje na podstawie art. 149 § 3 k.p.a. postanowienie o odmowie wznowienia postępowania (M. Jaśkowska (w:) M. Wilbrandt-Gotowicz, A. Wróbel, M. Jaśkowska, Komentarz aktualizowany do Kodeksu postępowania administracyjnego, LEX/el. 2025, art. 149 i art. 151 oraz powołane tam orzecznictwo).

Wydanie postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania z przyczyn podmiotowych możliwe jest wówczas gdy organ administracji uzna, że w sposób oczywisty wniosek o wznowienie postępowania nie pochodzi od strony (wyrok NSA z 27 lutego 2023 r., II OSK 105/22, LEX nr 3564126).

W świetle dyspozycji art. 147 k.p.a. wznowienie postępowania na podstawie art. 145 § 1 pkt 4 k.p.a. możliwe jest wyłącznie na żądanie strony, a w związku z tym podmiot działający na prawach strony uprawnienia takiego nie posiada (wyrok NSA z 8 czerwca 2017 r., II OSK 2548/15, LEX nr 2343317; wyrok NSA z 1 grudnia 2020 r., II OSK 1299/18, LEX nr 3109058).

Zdaniem Kolegium, podkreślić w sprawie należy, że pojęcie "podmiot na prawach strony" nie jest tożsame z pojęciem "strony" w rozumieniu art. 28 k.p.a. (w tej sprawie art. 28 ust. 2 Prawa budowlanego), a uprawnienia podmiotu na prawach strony nie są tożsame z uprawnieniami podmiotu mającego przymiot strony. Wskazać również trzeba, że podmiot na prawach strony jest uprawniony do podejmowania czynności procesowych, ale nie może dysponować prawami o charakterze materialnym, które są przedmiotem postępowania w sprawie innej osoby. Nie można też powodować rozporządzenia prawami strony przez odniesienie do organizacji społecznej występującej na prawach strony lub zabiegającej o taki status przepisu art. 145 § 1 pkt 4 k.p.a. bez pogwałcenia zasady dyspozycyjności (wyrok NSA z 11 lipca 2014 r., II OSK 272/13, LEX nr 1519342).

Kluczowym w rozpoznawanej sprawie jest to, że organizacja społeczna może, zgodnie z art. 31 § 1 pkt 1 i 2 k.p.a., występować z żądaniem wszczęcia postępowania oraz dopuszczenia jej do udziału w postępowaniu. Natomiast organizacji społecznej nie przysługują uprawnienia, które przysługują tylko stronie. Do takich uprawnień należy żądanie wszczęcia postępowania z przyczyny określonej w art. 145 § 1 pkt 4 k.p.a. (wyrok NSA z 6 listopada 2020 r., II OSK 1852/20, LEX nr 3152441).

Niemniej jednak w orzecznictwie sądowym przyjmuje się, iż przepis art. 145 § 1 pkt 4 k.p.a. należy odnosić również do organizacji społecznych, mogących się ubiegać o status podmiotów na prawach strony, które zostały pozbawione możliwości uczestniczenia w postępowaniu przez to, że zignorowano ich wniosek o dopuszczenie do udziału w postępowaniu i nie wydano żadnego postanowienia w sprawie tego dopuszczenia. Inna interpretacja art. 145 § 1 pkt 4 k.p.a. godziłaby w istotę instytucji podmiotów na prawach strony, które mają prawo do otrzymania zaskarżalnego postanowienia w sprawie ich dopuszczenia do udziału w postępowaniu, byłaby sprzeczna z zasadą ochrony interesu społecznego i całkowicie uniemożliwiałaby organizacji społecznej obronę i argumentację (wyrok NSA w Krakowie z 23 listopada 1999 r., II SA/Kr 1191/99, OSP 2000, nr 7-8, poz. 112, wyrok WSA w Poznaniu z dnia 17 kwietnia 2025r. sygn.. akt IV SA/Po 165/25).

Jednak, w ocenie Kolegium, wskazany wyjątek stosowania art. 145 § 1 pkt 4 k.p.a. do organizacji społecznej nie zachodzi w okolicznościach badanej obecnie sprawy. Dowody włączone do akt sprawy jednoznacznie wskazują, że wniosek o dopuszczenie organizacji społecznej do postępowania administracyjnego został złożony przez Stowarzyszenie po nieostatecznym zakończeniu postępowania w sprawie wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i został przez organ I instancji rozpoznany.

Brak przesłanek wznowienia powoduje, że organ nie wydaje postanowienia o wznowieniu. Gdyby jednak wznowił postępowanie, powinien wydać w takiej sytuacji decyzję o umorzeniu postępowania. Taka sytuacja zachodzi, gdy np. organ wszczął postępowanie w sprawie wznowienia pomimo braku dopuszczalności takiego postępowania (M. Jaśkowska (w:) M. Wilbrandt-Gotowicz, A. Wróbel, M. Jaśkowska, Komentarz aktualizowany do Kodeksu postępowania administracyjnego, LEX/el. 2025, art. 149 i art. 151 oraz powołane tam orzecznictwo).

W sytuacji, gdy po wydaniu postanowienia o wznowieniu postępowania okaże się, że podmiot wnioskujący o wznowienie postępowania nie ma przymiotu strony upoważniającego do takiego żądania (art. 147 k.p.a.), to organ administracji umarza postępowanie w oparciu o przepis art. 105 § 1 k.p.a. Także w sytuacji gdy w wyniku wadliwej oceny przymiotu strony wnioskującej o wznowienie postępowania administracyjnego doszło do wydania postanowienia o wznowieniu postępowania w trybie art. 149 § 1 k.p.a., wznowione postępowanie - wobec niedopuszczalności wznowienia z wniosku osoby niebędącej stroną - podlega umorzeniu na podstawie art. 105 § 1 k.p.a. (wyrok NSA z 22 września 2010 r., II OSK 1456/09, LEX nr 746556; wyrok NSA z 14 października 2010 r., I OSK 1731/09, ONSAiWSA 2011, Nr 4, poz. 91; wyrok NSA z 11 stycznia 2017 r., II OSK 923/15, LEX nr 2283325).

W ocenie Kolegium, w rozpoznawanej sprawie nie powinno przejść do fazy postępowania rozpoznawczego, gdyż wznowienie postępowania było w ocenie Kolegium niedopuszczalne z uwagi na to, że Stowarzyszenie nie mogło być uznane za stronę, mogło występować jedynie na prawach strony co winno skutkować wydaniem postanowienia o odmowie wznowienia, na 149 [§ 3](#) k.p.a.

Tymczasem, jak dokumentują przedłożone akta sprawy, organ na wniosek Stowarzyszenia wznowił postępowanie a następnie wydał decyzję o odmowie uchylenia decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach .

W ocenie Kolegium, zaskarżona obecnie decyzja organu I instancji jest wadliwa i należy ją wyeliminować z obrotu prawnego w całości a postępowanie organu pierwszej instancji umorzyć w całości jako bezprzedmiotowe.

Odnosząc się do stanowiska Stowarzyszenia zajętego w odwołaniu Kolegium wyjaśnia, że zostało stosownie uwzględnione w niniejszej decyzji a zarzuty nie mają wpływu na rozstrzygnięcie i nie są zasadne.

Mając na uwadze wszystkie przedstawione wyżej okoliczności Kolegium, stosownie do dyspozycji art. 138 § 1 pkt 2 k.p.a., postanowiło uchylić w całości decyzję Burmistrza Miasta i Gminy Suchedniów z dnia 17.07.2026r. znak: GNI. 6220.2.5.2025, którą odmówiono uchylenia decyzji Nr 1/2025 Burmistrza Miasta i Gminy Suchedniów z dnia 31.10.2025r. Znak: GNI.6220.2.2025 o określeniu na rzecz EKO-BYŚ Sp. z o.o., ul. Wólczyńska 249, 01-919 Warszawa, środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn.:”Eksploracja sposobem odkrywkowym glin kamionkowych i piaskowców jako kopaliny towarzyszącej z części złoża Baranów o pow. 3,53ha w obszarze górniczym o pow. 5,35ha na działce nr ewid. 6574/3, obręb Suchedniów, gm. Suchedniów i umorzyć postępowanie pierwszej instancji w całości.

Biorąc zatem powyższe pod uwagę, Samorządowe Kolegium Odwoławcze orzeka jak w osnowie.

Decyzja ta jest ostateczna.

Jeżeli strona uzna, że decyzja ta narusza prawo, może wnieść skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach ul. Prosta 10, za pośrednictwem Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Kielcach, 25-516 Kielce, Al.IX Wieków Kielc 3, w terminie 30 dni od daty doręczenia decyzji.

Wpis od skargi wynosi 200,00zł. Przy uiszczaniu wpisu - zarówno gotówką do kasy właściwego sądu administracyjnego, jak i na rachunek bankowy tego sądu - należy wskazać tytuł wpłaty, rodzaj pisma, od którego wpis jest uiszczany, oraz sygnaturę akt sądowych.

Strona może zwrócić się do Sądu z wnioskiem o przyznanie prawa pomocy w postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Prawo pomocy obejmuje zwolnienie od kosztów sądowych oraz ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego.

Wniosek składa się na urzędowym formularzu, które udostępnione są nieodpłatnie w budynkach Naczelnego Sądu Administracyjnego oraz wojewódzkich sądów administracyjnych.

Wzory urzędowych formularzy udostępnione są ponadto w Biuletynie Informacji Publicznej Naczelnego Sądu Administracyjnego oraz wojewódzkich sądów administracyjnych. Jeżeli wniosek o przyznanie prawa pomocy nie został złożony przez stronę na urzędowym formularzu, Sąd przesyła stronie formularz w celu jego wypełnienia.

Dokument wydany w postaci elektronicznej i opatrzony kwalifikowanymi podpisami elektronicznymi składu orzekającego.

Otrzymują:

Burmistrz Miasta i Gminy Suchedniów

Strony wg odrębnego wykazu, a.a.

Zgodnie z art. 13 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r. (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016) Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Kielcach informuje, iż:

1) Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest:

Prezes Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Kielcach z siedzibą Al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce.

2) Administrator wyznaczył inspektora ochrony danych, z którym można skontaktować się poprzez email: iod@kom-pro.pl w każdej sprawie dotyczącej przetwarzania danych osobowych.

3) Pani/Pana dane osobowe przetwarzane będą w celu realizacji ustawowych zadań Samorządowego Kolegium Odwoławczego na podstawie:

- Art. 6 ust. 1 lit. c ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r.
- Art. 9 ust.1 lit. g ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r.
- art. 1 oraz art. 2. ustawy z dnia 12 października 1994 r. o samorządowych kolegiach odwoławczych.

4) Pani/Pana dane osobowe będą przekazywane wyłącznie podmiotom uprawnionym do uzyskania danych osobowych na podstawie przepisów prawa lub zawartych umów (operatorzy pocztowi, usługi IT).

5) Pani/Pana dane osobowe przechowywane będą w czasie określonym przepisami prawa, zgodnie z instrukcją kancelaryjną obowiązującą u Administratora.

6) Posiada Pani/Pan prawo żądania od Administratora dostępu do danych osobowych, prawo do ich sprostowania, usunięcia lub ograniczenia przetwarzania, prawo do wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania, prawo do przenoszenia danych, prawo do cofnięcia zgody w dowolnym momencie, jeżeli przepisy prawa nie stanowią inaczej.

7) Przysługuje Pani/Panu także prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego zajmującego się ochroną danych osobowych.

8) Podanie danych osobowych w zakresie wymaganym ustawodawstwem jest obligatoryjne.